

Jelena Jovčić

02.09.2026. 13:09
Pogledano: 530 puta

Književnost: „Majka“, Zija Dizdarević

Učenici razvijaju empatiju prema ljudskoj patnji, siromaštvu i teškom životu, prepoznaju značaj porodice i ljubavi.

Tags

Učenje jezika

Organizacijski oblik nastave

Predmetna nastava 9. razred

Vrsta nastavnog procesa

Osnovna vrsta nastave - Redovna nastava

Suradnja škole sa roditeljima i zajednicom te razvoj školskog kolektiva

Aktivnosti sa učenicima

Trajanje

45 minuta

Oblasti

Jezičko-komunikacijsko područje

Predmet

Srpski jezik i književnost

Ključne kompetencije

Kompetencija pismenosti

Ciljevi i ishodi učenja i poučavanja

Cilj: Učenik razumije motive majčinske ljubavi, siromaštva i žrtve u pripovijetci „Majka“, te razvija empatiju i osjetljivost prema ljudskoj patnji i izražava vlastite stavove o pročitanom djelu.

Ishodi učenja i poučavanja:

Učenik/ca će moći da:

- uočava društvene okolnosti prikazane u pripovijetci;
- uočava opise i značaj opisa;
- prepoznaje motiv majčine požrtvovanosti i ljubavi;
- razgovara o pročitanom potkrijepljujući primjerima iz teksta.

Detaljan opis realizacije

Aktivnost 1 „Jedna riječ za majku“

Nastavnik na sredini table ispisuje imenicu MAJKA, a učenici imaju zadatak da se jave i kažu riječ koja ih asocira na riječ majka. Učenici govore primjere poput LJUBAV, RAZUMIJEVANJE, SIGURNOST, PODRŠKA, ŽRTVA, TOLINA... Nastavnik popunjava prostor na tabli oko imenice majka primjerima koje učenici saopštavaju, nakon čega nastavnik pita učenike da li je uloga majke/žene u porodici ista u današnje vrijeme kao i prije 80-100 godina? Kratko se diskutuje o položaju majke prije i sada.

Aktivnost 2

Nastavnik predstavlja pisca Ziju Dizdarevića govoreći o njegovom životu i temama kojima se bavio u književnosti. Zija Dizdarević je bio jedan od najznačajnijih pisaca perioda između dva svjetska rata. U svojim djelima prikazuje život običnih ljudi, siromaštvo i položaj žene u patrijarhalnom društvu. Branko Ćopić je posvetio zbirku pripovijedaka „Bašta sljezove boje“ svome prijatelju Ziji Dizdareviću. Zijo Dizdarević je stradao u koncentracionom logoru Jasenovac 1942. godine.

Aktivnost 3 Emocionalna mapa lika

Učenici su imali zadatak da kod kuće pročitaju pripovijetku „Majka“ da bi bili spremni za analizu iste. Nastavnik dijeli učenike u heterogene grupe (4-5 učenika), koji imaju zadatak da pronađu osjećanja koja dominiraju kod majke, oca i dječaka (pripovjedača). U sveske upisuju dvije kolone, s lijeve strane LIK, s desne strane OSJEĆANJA, a ispod popunjavaju. Primjer: MAJKA---ljubav, požrtvovanost, tuga, strah, propadanje...

Aktivnost 4 Šest šešira razmišljanja

Svaka grupa dobija jednu boju šešira: PLAVI - Šta je tema priče? Ko priča priču i iz kojeg vremena? CRVENI - Koje emocije tekst izaziva? Potkrijepi primjerima iz teksta! BIJELI - Koje činjenice saznajemo o porodici? Odakle potiče strah? CRNI -Kakav je život majke? ŽUTI - Koje vrline posjeduje majka? Šta joj nedostaje? ZELENI - Kako bi izgledala ova priča da se dešava danas? Učenici kratko rade, potom se razvija diskusija, učenici predstavljaju svoje odgovore, a poslije toga se razvija diskusija „NEKAD I SAD“ o položaju žene, o položaju djece, o obrazovanju, o odnosima unutar porodice, o slobodi odlučivanja, o neimaštini i drugo.

Aktivnost 5

Učenici biraju jednu od dvije opcije: Napisati kratko pismo majci ili dječaku iz pripovijetke nakon čega nekoliko radova učenici čitaju.

Potrebni resursi

Udžbenik Čitanka za 9. razred, sveske, nastavni listići.

Praćenje i procjenjivanje

/

Ideje za domaće zadaće (nastavak aktivnosti) i uključivanje roditelja

Napisati dnevnički zapis majke (o osjećanjima, mislima, strahovima...) nakon događaja iz ove priče, snimiti kratki video na temu „Šta sam naučio/la iz priče „Majka?“ i izdvojiti dijelove koji govore o siromaštvu ove porodice.

Savjeti za druge nastavnike/ce kod realizacije ove lekcije/teme

/

Metode i tehnike

Analiza problema kroz uzročno-posljedičnu povezanost

Metoda razgovora

Collections

Priprema za čas - Osnovna škola

Mirovna pedagogija: kompendijum priprema za čas